

A NÓGRÁD VÁRMEGYEI KÖNYVTÁRELLÁTÁSI SZOLGÁLTATÁS MUNKATERVE

2025

Balassi Bálint Könyvtár
Salgótarján, 2025

MUNKATERV A BALASSI BÁLINT KÖNYVTÁR
KÖNYVTÁRELLÁTÁSI SZOLGÁLTATÓ RENDSZERBEN
VÉGZETT MUNKÁJÁHOZ
2025.

AZ INTÉZMÉNY SZÉKHELYE: SALGÓTARJÁN
AZ INTÉZMÉNY VEZETŐJÉNEK NEVE: MOLNÁR ÉVA

Tartalomjegyzék

1.	Helyzetkép.....	4
1.1.	Nógrád vármegye településeinek könyvtárellátási helyzete számokban	4
1.2.	A központi költségvetési támogatás egységes feladatalapú felhasználási terve.....	6
2.	A vármegyei könyvtár által nyújtott szolgáltatások	9
2.1.	Állománymenedzsment.....	9
2.1.1.	Gyűjteményfejlesztés	9
2.1.2.	Állomány nyilvántartása, feltárása, gondozása	11
2.2.	Dokumentumszolgáltatás	14
2.3.	Információs szolgáltatás	14
2.4.	Közösségi szolgáltatások	16
2.5.	Speciális könyvtári szolgáltatások, dokumentumok, eszközök biztosítása a fogyatékkal élők számára.....	17
2.6.	Szakmai képzés, továbbképzés	18
2.7.	Eszközbeszerezés	20
2.8.	A vármegyei könyvtár által a kistépülési megállapodásban vállalt további szolgáltatás.....	22
3.	Szolgáltató könyvtár	23
4.	Minőségfejlesztés, minőségirányítás, a szolgáltatás dokumentálása	24
5.	Kommunikáció dokumentálása	26

1. Helyzetkép**1.1. Nógrád vármegye településeinek könyvtárellátási helyzete számokban**

Könyvtárak		Könyvtárak száma (db)													Lakosságszám összesen
		2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	
Könyvtárellátási Szolgáltató helyek	vármegyei könyvtár KSZR szolgáltató helyeinek száma összesen 0 - 500 lakosú településen	35	35	38	39	39	39	39	39	39	38	39	39	39	11.352
	ebből könyvtárbusszal ellátott település	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	vármegyei könyvtár KSZR szolgáltató helyeinek száma összesen 501 - 1000 lakosú településen	41	41	41	42	42	44	44	44	45	45	45	45	45	31.767
	ebből könyvtárbusszal ellátott település	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	vármegyei könyvtár KSZR szolgáltató helyeinek száma összesen 1001 - 1500 lakosú településen	15	15	17	20	20	19	19	19	18	19	19	19	19	23.722
	ebből könyvtárbusszal ellátott település	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	vármegyei könyvtár KSZR szolgáltató helyeinek száma összesen 1501 - 5000 lakosú településen	14	14	17	17	18	17	17	17	19	21	20	20	20	36.077
Összesen		105	105	113	118	119	119	119	119	121	122	123	123	123	102.918
Nemzetiségi könyvtárat fenntartó nemzetiségi önkormányzattal kötött megállapodás alapján		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
A települési közkönyvtári és iskolai könyvtári feladatokat együttesen ellátó szolgáltató helyek száma		16	16	18	13	13	10	10	10	10	10	9	9	9	10.476
ebből megkötött megállapodások száma		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Nógrád vármegyében a könyvtárellátási szolgáltató rendszer tevékenysége 123 kistélepülésre terjed ki, a vármegye minden járásában domináns ez az ellátási forma. A nógrádi kistélepülések -kettő kivételével - valamennyien csatlakoztak a rendszerhez, így az ellátás lefedettsége 98%-os. A rendszer további bővítését nem tervezzük. A szolgáltatást a Balassi Bálint Könyvtár egyedüli szolgáltatóként, a városi könyvtárak bevonása nélkül biztosítja.

A KSZR által biztosított előnyök, valamint a korábbi ellátási formákban való együttműködés tapasztalatai miatt a községek csatlakozása gyors volt, így mára a rendszer kiépült, megalapozott. Könyvtárunk rendelkezik a szolgáltatás biztosításához szükséges feltételekkel.

Kistélepüléseket ellátó munkánkat a jogszabályoknak megfelelően végezzük (1997. évi CXL. törvény, 39/2013. EMMI rendelet stb.). A szolgáltatást az kistélepülési önkormányzatokkal megkötött szerződés alapján biztosítjuk. Ennek értelmében a települések biztosítják a szolgáltatás fogadásának feltételeit, míg a szakmai tartalomért a szolgáltató könyvtár felel.

Minden kistélepülésen kiépített szolgáltató hely működik, könyvtárbuszos szolgáltatást nem végzünk.

Az ellátott kistélepülések lakosság száma Nógrád vármegye lakosságának 65%-át teszi ki. A szolgáltató helyek döntő többsége 1.500 lakosnál kisebb településen található. A népesebb települések lélekszáma egy kivételével nem haladja meg a 2.500 főt. A lakosság szám kategóriák szerinti megoszlása változatlan. A vármegye lakosságának folyamatos csökkenése megmutatkozik a kistélepüléseken élők számában is. A KSH 2024. évi januári 1-i adata alapján az ellátott települések lakosság száma 102.918 fő, a fogyás minden települési kategóriában kimutatható.

Az iskolai és települési feladatokat is ellátó szolgáltatóhelyek száma 9, nem változott. Nemzetiségi önkormányzatokkal nem kötöttünk megállapodást.

A vármegyében minden településen biztosított a könyvtári ellátás.

A KSZR területén 2025-ben legfőbb feladataink a következők:

- Folyamatosan végezzük rendszeres dokumentumellátó tevékenységünket tartós és cserelhető állományegységek kihelyezésével, folyóiratrendelési lehetőség biztosításával
- Intenzívebb helyszíni munkára törekszünk, a helyszíni munkák, tervezett állományellenőrzések külön táblázatban kerülnek felsorolásra
- A szolgáltatóhelyek saját állományainak retrospektív feltárásával javítjuk a szolgáltatóképeséget
- Megújítjuk rendezvénykínálatunkat, új előadókkal és előadásokkal gazdagítjuk Rendezvénypalettánkat
- Fokozott figyelmet fordítunk az alapvető ismeretek átadására, a folyamatos párbeszéd fenntartására
- Ösztönözni szeretnénk a könyvtárosokat új közösségi programok, könyvtári foglalkozások, közösségi aktivitások szervezésére.
- Felhívjuk a figyelmet a Könyvtárhasználati szabályzatok aktualizálására, valamint a szolgáltató helyek adatainak frissítésére a települési önkormányzatok weboldalán

- A KSZR könyvtárosok számára Kreatív Könyvtáros Klub indítását tervezzük kiscsoportos jelleggel
- Corvina képzésünkkel ösztönözni kívánjuk a könyvtárosokat a rendszer tudatos használatára és az elektronikus kölcsönzés bevezetésére.
- Folytatjuk a szolgáltatóhelyek korszerűsítésének támogatását, eszközökkel, bútorzattal való ellátását, a felszereltség javítását
- A KSZR arculatának megújítását tervezzük, új információs és tájékoztató táblák kihelyezését tervezzük a szolgáltatóhelyekre
- A nyári időszakban olvasásnépszerűsítő játékokra hívjuk a kistelepüléseken élő gyermek és felnőtt olvasókat.

Határidő: folyamatos

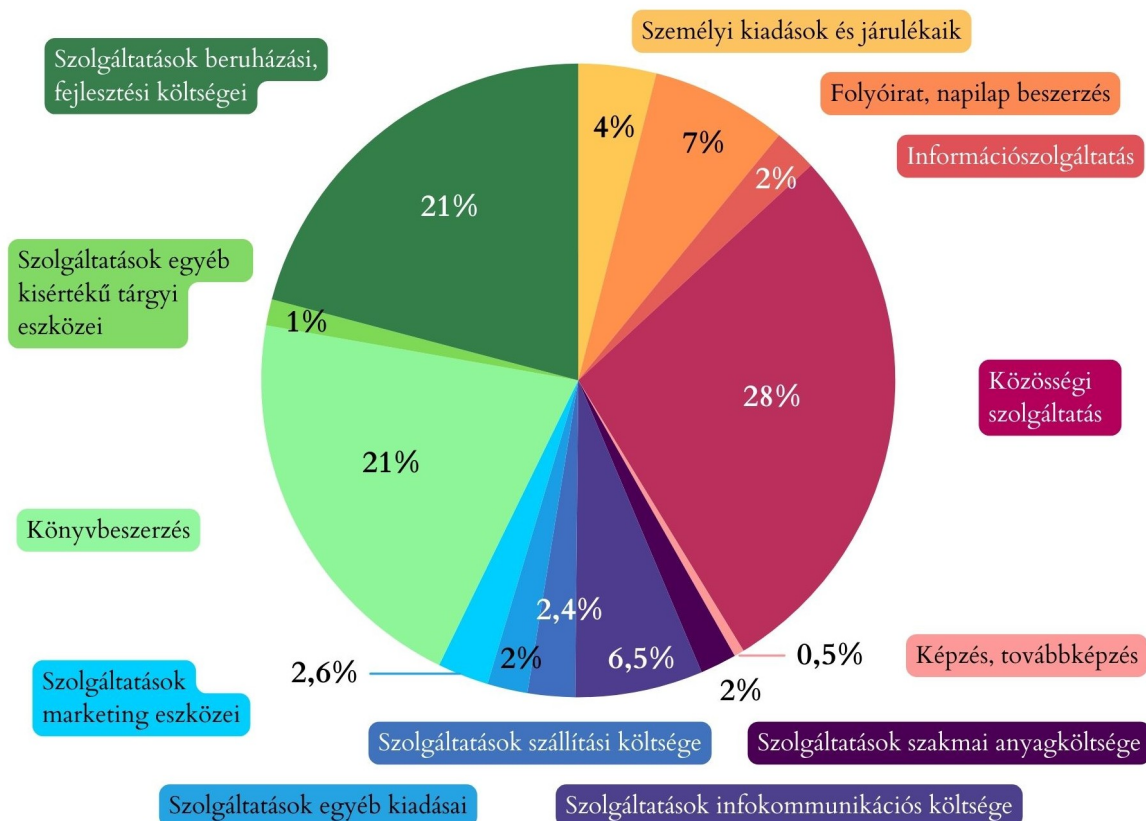
Felelős: Területi Szolgáltató Osztály munkatársai

1.2. A központi költségvetési támogatás egységes feladatalapú felhasználási terve

Nógrád vármegye Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer 2025. évi költségvetési támogatásának felhasználási terve				
		kiadások	összesen	%
Személyi jellegű kiadások összesen			3 420 000 Ft	3,52%
	Szakmai szolgáltatás megbízási díja munkakörön kívüli és munkaidőn túli feladatra	2 420 000 Ft		
	Közösségi programok előadóinak, oktatóinak és közreműködőinek megbízási díjai	1 000 000 Ft		
Személyi juttatások járulékai összesen			444 600 Ft	0,46%
	Személyi juttatások járulékai	444 600 Ft		
Dologi kiadások összesen			93 203 040 Ft	96,02%
Dokumentumszolgáltatás			6 760 000 Ft	6,96%
	Dokumentumbeszerzés összesen		6 510 000 Ft	6,71%
	Folyóirat, napilap	6 510 000 Ft		
	Nem hagyományos dokumentumok	0 Ft		
	Könyvtárközi kölcsönzés - egyedi dokumentumokra vonatkozó kérések teljesítése (postaköltség, csomagolás stb.)	250 000 Ft	0 Ft	
Információs szolgáltatás			2 150 000 Ft	2,21%
	Adattárak, adatbázisok szolgáltatás díja (pl. EBSCO), honlapfejlesztés, retrospektív feldolgozás, konverzió, oktatásban, képzésben résztvevők információellátásának segítése			
	Helyismereti információk biztosítása, digitalizálás	2 150 000 Ft		
Közösségi szolgáltatás			27 387 040 Ft	28,21%
	Digitális írástudás fejlesztés, információs műveltség elsajátításának, használóképzés, tanulási folyamatok támogatása, ODR-MOKKA működéséről tájékoztatás	500 000 Ft		

Olvasásfejlesztő, ismeretterjesztő, a könyvtár szolgáltatásait népszerűsítő programok, kulturális, közösségi rendezvények, egyéb programok, kiállítások szervezése	26 887 040 Ft		
Könyvtárosképzés, továbbképzés		500 000 Ft	0,52%
Könyvtári személyzet rendszeres képzése, továbbképzése, szakmai napok költségei (tanfolyamok költsége, utazás, csoportos étkezés)	500 000 Ft		
Szolgáltatások szakmai anyagköltsége		1 800 000 Ft	1,85%
Szakmai nyomtatványok, vonalkód, könyvtámasz, címkék, filmulux, olvasójegy stb.	800 000 Ft		
Kültéri és beltéri táblák, feliratok, képkeretek, betű- és szakjelzet készlet stb.	1 000 000 Ft		
Szolgáltatások infokommunikációs költsége		6 346 000 Ft	6,54%
Nem adatátviteli célú távközlési díjak	546 000 Ft		
Adatátviteli célú távközlési díjak	800 000 Ft		
Szoftverüzemeltetés, licenc díj, portálszolgáltatás díja	5 000 000 Ft		
Szolgáltatások szállítási költsége		2 350 000 Ft	2,42%
Gépkocsi/könyvtárbusz üzemeltetés kiadásai (hajtó- és kenőanyag, biztosítás, szerviz)	750 000 Ft		
Egyéb szállítási költség, csoportos utazás költsége	800 000 Ft		
Postaköltség (egyéb postai küldemény)	800 000 Ft		
Szolgáltatások egyéb kiadásai		2 000 000 Ft	2,06%
Pénzügyi szolgáltatás, bankköltség, közbeszerzés költsége Egyéb általános költségek Irodaszerek, egyéb nyomtatvány	2 000 000 Ft		
Továbbszámlázott (közvetített) szolgáltatások kiadásai államháztartáson belülről - szolgáltatás vásárlása városi könyvtártól			
Szolgáltatások marketing eszközei		2 540 000 Ft	2,62%
Szolgáltatást népszerűsítő, tájékoztató kiadványok, programmeghívók, hirdetés, reklámköltségek	2 540 000 Ft		
Szolgáltatások kísértékű tárgyi eszközei		21 300 000 Ft	21,94%
Dokumentumbeszerzés	20 000 000 Ft		
Fejlesztő játékok, eszközök kiegészítő célbútorok, berendezési tárgyak, számítástechnikai eszközök, elektronikai eszközök	1 300 000 Ft		
Szolgáltatások beruházási, fejlesztési költsége		20 320 000 Ft	20,93%
Számítástechnikai nagyértékű eszközök, szoftverek	10 500 000 Ft		
Szállító jármű vásárlása			
Szoftver- és adatbázisfejlesztés			
Célbútorok, berendezési eszközök	9 820 000 Ft		
Egyéb, a fenti kategóriákba nem sorolható tétel		0 Ft	0,00%
.....			
.....			
.....			
Támogatás összesen		97 067 640 Ft	

A 2025. évi költségvetési támogatás felhasználási terve

A KSZR szolgáltatás céljára 2025-re 97.067.640 Ft támogatást kapott intézményünk. Az összeg valamivel kevesebb a tavalyi összegnél, ezért méginkább gondos tervezést és átgondolást igényel a felelős felhasználása.

Az évről évre emelkedő árakkal egyre nehezebb lépést tartani, folyamatosan nő a beszerzések és a szolgáltatások ára. Komoly fejtörést okoz megtalálni a támogatás leggazdaságosabb felhasználásának módját és helyes arányait a szolgáltatás minőségének, színvonalának megőrzésével.

2025-ben dologi kiadásokra a keret 75 %-át fordítjuk, a személyi kiadások és járulékaik 4 %-ot tesznek ki. Beruházásra 21%-ot terveztünk, amely főként a dokumentumbeszerzést jelenti.

Minden esetben törekszünk a támogatás gazdaságos felhasználására, nagytételű vásárlásokkal igyekszünk kedvező árakat elérni a dokumentumbeszerzés, az eszközbeszerzés területén. Ugyanezt az elvet kívánjuk érvényesíteni a közösségi programok tekintetében is.

A közösségi programokra tervezett összeg nem emelkedett, de így is a legnagyobb részét 27.387.040 Ft-ot, a keret 28 %-át teszi ki. Ebből az összegből a korábbi évekkel szemben már csak 3 ingyenes rendezvényt tudunk biztosítani. Ezt a tételt nem tudjuk tovább növelni, mert azt csak a többi felhasználási terület rovására tehetnénk, ez pedig eltorzítaná az arányokat.

A dokumentumbeszerzésre szánt összeg nem változott, 26.510.000 Ft, a támogatási összeg 27 %-a. Két nagy beszállítóval (KELLO, Lira Zrt. kötött kedvezményes szerződésünk ellenére is várható a beszerzett darabszámok csökkenése.

A kistelepülési könyvtárak felszerelését, fejlesztését szolgáló számítástechnikai eszközök, berendezési tárgyak, célbútorok beszerzésére 20.320.000 Ft-ot, 21%-ot tervezünk fordítani. Ez a terület különösen nagy körütekintést igényel, mivel az NKA eszközfejlesztési pályázatok megszűntével a szolgáltató helyek fejlesztésének, bútorzatfelújításának terhei egyre inkább a szolgáltató rendszerre hárulnak. 2025-ben Nemtiben, Ecsegen, Cereden, Legénden, Patakon kerül felújításra a könyvtár.

Lehetőségeinknek megfelelően ebből az összegből oldjuk meg a számítástechnikai eszközök beszerzését, a szolgáltató helyek működési feltételeinek javítása érdekében.

Felelős: Molnár Éva
Feri Ibolya
Rideg Zsoltné
Határidő: folyamatos

2. A vármegyei könyvtár által nyújtott szolgáltatások

2.1. Állománymenedzsment

2.1.1. Gyűjteményfejlesztés

	tervezett darabszám	tervezett értéke Ft-ban
Könyveszerzés	6.800	20 000 000 Ft
Folyóirat, heti-, napilap	650	6 510 000 Ft
Nem hagyományos dokumentum (DVD)	0	0 Ft
Egyéb	0	0
Összesen	7.450	26.510.000 Ft

Dokumentumbeszerzésre 2025-ben 26.510.000 Ft áll rendelkezésünkre. Ebből 20 millió Ft-ot elsősorban könyveszerzésre, 6.510.000-et folyóirat előfizetésre kívánunk fordítani.

Az állománygyarapítási összeg felhasználásánál arra törekszünk, hogy a keret gazdaságos felhasználásával az olvasói igényeket és a szakmai szempontokat egyaránt kielégíthessük. A korábbi évek kedvező tapasztalatai alapján nagytételű keretszerződéseket kötöttünk a Líra Zrt.-vel és a KELLO-val, melynek eredményeképp 38, illetve 36 %-os kedvezményt biztosítanak számunkra. A két beszállító részben eltérő kínálata gazdagabbá teszi a beszerezhető dokumentumok körét, illetve a KELLO jóvoltából új dokumentumtípusokkal gazdagítható az állomány (diafilm, papírszínház, oktatókártya, oktatójáték). A beszerzés keret egy részét a csereállomány gyarapítására, választékbővítésre használjuk. Elsősorban újdonságokat, népszerű irodalmat, ismeretterjesztő és gyermekkönyveket vásárolunk, amelyet cseréletétként helyezünk ki a kistelepülésekre. A letéteket a könyvtárosok leválogathatják raktárunkban, vagy az elektronikus katalóguson keresztül is leadhatják igényüket. Csereletéteket igény szerint,

lehetőleg negyedévenként szállítunk ki, de lehetőség van gyakoribb cserére is. 2025-ben célul tűztük ki, hogy növeljük a cserealkalmak számát és ezáltal fokozzuk az állomány jobb kihasználását.

A keret másik részét tartós letéti dokumentumok beszerzésére fordítjuk, melyeket a települési igények alapján rendelünk meg. Célunk, hogy a tartós letétek segítségével pótoljuk a szolgáltató helyek saját állományából hiányzó műveket, ugyanakkor értékes, maradandó, hosszabb időn át is keresett dokumentumok kerüljenek a helyi állományokba (igényes szépirodalom, szakirodalom, gyerekkönyvek, házi olvasmányok, stb.) A könyvön kívül lehetőség van újabb papírszínházi mesék és diafilmek beszerzésére.

Audiovizuális dokumentumok beszerzését nem tervezzük, kivéve, ha erre konkrét kérés igény érkezik. Hangoskönyveink, DVD filmjeink keresettsége nagyon lecsökkent, ezek gyarapítása helyett a keresettebb dokumentumtípusokra fókuszálunk.

A folyóiratrendelési lehetőség nagyon népszerű a kistelepülések körében. Felmerült az elektronikus szolgáltatás lehetőségének alkalmazása, de úgy tapasztaljuk, hogy a kistelepüléseken népszerű a „kézzel fogható” nyomtatott folyóirat, kedveltek a magazinok, színes újságok. Szolgáltató helyenként 50.000 Ft keretet biztosítunk, melyből a Magyar Posta Zrt. folyóiratkínálatából válogathatnak olvasnivalót. Elsősorban család, sütés-főzés, egészség, természet, szabadidő, barkácsolás, kézimunka, kertészkedés a legnépszerűbb témakör. A szolgáltató helyek a megadott keretből gazdálkodva a náluk leginkább keresett témának megfelelően igényelhetik az előfizetést.

Könyvtárunk saját kiadványait Palócföld, Könyvtár/Tér, KönyvtárKép is eljuttatjuk a szolgáltató helyekre.

Igyekszünk gazdag, változatos és folyamatosan megújuló dokumentumkínálatot biztosítani a kistelepülések számára, újdonságokkal, új témákkal szeretnénk megszólítani a régi és új olvasói csoportokat.

Felelős: Ferik Ibolya
Kovács Katalin
Határidő: folyamatos

2.1.2. Állomány nyilvántartása, feltárása, gondozása

Település	Lakónépessége	A településen helyben lévő dokumentumok száma (cseréletét nélkül)	A településen helyben lévő dokumentumok számának növekedése (cseréletét nélkül)	Elektronikus nyilvántartásba vett dokumentumok (%-ban)	Elektronikus nyilvántartásba vett dokumentumok számának növekedése (%-ban)	A szolgáltató hely dokumentumállománya elektronikus katalógusban: teljes mértékben feltárt (100 %), részben feltárt (becslés %-ban), nem érhető el (0 %)	A szolgáltató hely dokumentumállományának növekedése az elektronikus katalógusban: teljes mértékben feltárt (100 %)	Selejtezendő dokumentumok százalékos aránya (becslés %-ban)	Selejtezendő dokumentumok tervezett százalékos aránya (becslés %-ban)	Raktári jelzetek megfelelése (0 % nincs, 100 % teljes mértékben megoldott)	Raktári jelzetek megfelelése tervezett (0 % nincs, 100 % teljes mértékben megoldott)	Vonalkódolás (0 % nincs, 100 % teljes mértékben megoldott)	Vonalkódolás arányának tervezett növekedése (0 % nincs, 100 % teljes mértékben megoldott)
Összesen	102.918	402.037	4.400	95%	2%	80,5%	4%	9%	3%	92%	1%	90%	1%
1-500 lakosú településen	11.352	74.645	1.200	95%	2%	92,8%	1%	3%	2%	91%	1%	95%	1%
501 - 1000 lakosú településen	31.767	106.388	1.600	97%	2%	92,1%	10%	11%	4%	89%	1%	90%	1%
1001 - 1500 lakosú településen	23.722	80.714	800	88%	2%	82,3%	5%	12%	3%	98%	1%	91%	1%
1501 - 5000 lakosú településen	36.077	140.290	800	100%	2%	61,1%	1,5%	12%	3%	95%	1%	81%	1%

A települések helyben lévő állományát több, egymást kiegészítő állományrész alkotja, melyek egymásra épülve biztosítanak változatos, ugyanakkor folyamatosan megújuló kínálatot. Szinte minden szolgáltató hely rendelkezik saját állománnyal, ezek gyarapítása az önkormányzatok által biztosított formában egyre inkább visszaszorul. Ezért egyre nagyobb jelentősége van a KSZR keretében biztosított tartós letéti dokumentumoknak. Az elmúlt években évente két alkalommal biztosítottunk lehetőséget tartós letétek igénylésére a szolgáltató helyek számára. A helyi kérések alapján összeállított csomagokba igényes szépirodalom, szakirodalom, gyermekkönyvek, háziolvasmányok és olyan dokumentumok kerülnek, amelyek időtállóak és gyakran, vagy hosszú távon is keresettek lehetnek. Fontos szerepük van abban, hogy kiegészítsék a saját állomány hiányosságait, valamint pótolják az avulás, rongálódás vagy egyéb jogcímen kivont dokumentumokat. Egyre nagyobb hangsúlyt fektetünk tehát a tartós letétek beszerzésére, a helyben lévő állományok gyarapodásának ez a leghangsúlyosabb eleme. Az állományok harmadik összetevője a bizonyos időközönként cserélt cseredokumentumok, melyek célja, hogy folyamatosan megújítsa a szolgáltatóhely kínálatát. Újdonságokkal, bestsellerekkel, gyermek-, kreatív, hobbi és sikerkönyvekkel egészíti ki a helyben maradó állományt.

A KSZR keretében biztosított állományrészek elektronikus nyilvántartásba véve, kölcsönzésre kész állapotban jutnak el a településekre. A szolgáltató helyek saját beszerzésű dokumentumainak feldolgozását is igény szerint elvégezzük, azokat adatbázisunkban is rögzítjük. Így a helyben lévő állományok gyarapodása kevés kivétellel, 95 %-ban, megjelenik az elektronikus nyilvántartásban. Folyamatosan dolgozunk a saját állományok feltárásán. Célunk, hogy a KSZR katalógusában minden szolgáltatóhely állománya akár távolról is elérhető legyen, a használók akár otthonról is kereshessenek könyvtárunk állományában. Jelenleg 99 szolgáltatóhely teljes állománya került rögzítésre elektronikus katalógusban. 2025-ben Buják és Tolmács teljes állományát szeretnénk adatbázisba rögzíteni. Tervezzük Ecsegen és Szügyben a vonalkódolás elindítását és az egységes jelzetelés kiegészítését. Folyamatban van még Szirák, Szécsénke, Karancslapujtő vonalkódolása, mely lehetővé teszi a későbbi feltárást. Ösztönözzük a szolgáltatóhelyeket a teljeskörű feltárás előkészítésére és segítjük a feltárást. A nyár folyamán Corvina használati tanfolyamot tervezünk a könyvtárosok számára annak érdekében, hogy bekapcsolódhassanak a feltáró munkába, és minél több szolgáltató helyen megvalósulhasson az elektronikus kölcsönzés.

Nagyon sok igény érkezett helyszíni segítségnyújtásra. Ezeket az igényeket rangsoroltuk, előnyben részesítettük azokat a településeket, melyeken felújítás, költözés várható, illetve ahol esedékessé vált az állomány rendezése, ellenőrzése. Sok helyen indokolt az állományok átvizsgálása, az elrongálódott, avult vagy fölöslegessé vált példányok kivonása. Mivel a szolgáltató helyek alapterülete is korlátozott, a zsúfoltság elkerülése is indokolja a selejtezést. Célunk, hogy rendezett, áttekinthető, kereshető állományok álljanak az olvasók, használók, tanulók részére. Az állomány fizikai rendjéhez tájékoztató táblákat, könyvtámaszokat, betű- és szakjelzőket biztosítunk.

A tervezett munkák és helyszínek az alábbi táblázatban találhatóak. Az előzetes terv az aktualitásoknak megfelelően változhat.

2024-re tervezett állománygondozási feladatok

Település	Feladat	Időpont
Nemti	A könyvtár áttelepítése, állományrendezés	január
Szendehely	Selejtezés, állományellenőrzés	március
Ecseg	Selejtezés, vonalkódozás, jelzetelés	március
Szanda	állományrendezés	március
Karancskeszi	Selejtezés, állományellenőrzés	április
Legénd	állományrendezés	április
Csécse	Selejtezés, állományellenőrzés	május
Egyházasdengeleg	Selejtezés, állományrendezés, állományellenőrzés	május
Herencsény	Selejtezés, vonalkódozás	május
Karancsság	Selejtezés, állományellenőrzés	június
Szügy	állományrendezés	június
Cered	Selejtezés, a könyvtár áttelepítése, állományrendezés	július
Szuha	selejtezés, állományellenőrzés	július
Csitár	Selejtezés, állományellenőrzés	augusztus
Szilaspogony	állományrendezés, állományellenőrzés	szeptember
Héhalom	állományrendezés, állományellenőrzés	október
Kisbágyon	állományrendezés, állományellenőrzés	október

Felelős: Ferik Ibolya
László József
Kovács Katalin
Handó János

Határidő: folyamatos

2.2. Dokumentumszolgáltatás

A kistépüléseknek könyvtárköziben küldött dokumentumok száma:	(db)
eredetiben	1.500
elektronikusan	10
fénymásolatban	10

Évről évre egyre tudatosabban használják a szolgáltató helyek a könyvtárközi kölcsönzés szolgáltatást. Egyre több olyan kérés érkezik be hozzánk, amely kifejezetten a vármegyei könyvtár dokumentumaira irányul. Az utóbbi időben újra megerősödött a tanulásban, oktatásban résztvevők részéről az érdeklődés, nőtt a vizsgálóhoz, kutatómunkához, felkészüléshez kapcsolódó kérések száma. Ezen belül is közgazdasági, jogi, pedagógiai, pszichológiai, egészségügyi és óvodapedagógiai témakörből kaptunk kéréseket. Emellett továbbra is keresettek a szépirodalmi, egyéb szakirodalmi illetve kisebb számban a szórakoztató művek. Az igénylők kifejezetten a Balassi Bálint Könyvtár állományából kielégíthető kéréseket küldenek, ha nincs meg nálunk a keresett dokumentum, nem igénylik a kérés tovább küldését más könyvtárakhoz. A dokumentumokat postai úton vagy kiszállítások alkalmával juttatjuk ki a szolgáltató helyekre.

A kistépülési könyvtárak elenyésző számban használják az ODR rendszerét, szívesebben veszik igénybe a vármegyei könyvtár szolgáltatásait.

Közös KSZR katalógusunk lehetővé teszi, hogy a települések egymás állományában is keresve átkölcsönözzenek bizonyos műveket.

Felelős: László József
Kapás Tünde

Határidő: folyamatos

2.3. Információs szolgáltatás

Továbbra is segítjük az oktatásban, képzésben részt vevők dokumentum- és információellátását. Minden településen biztosítjuk számukra a tanulóhoz, kutatóhoz szükséges dokumentumokhoz való hozzájutást az ODR-en vagy a Balassi Bálint Könyvtár állományán keresztül. Könyvtárunkban számos többletszolgáltatással is a használók rendelkezésére állunk. Olvasótermünkben konzultációs lehetőséggel, irodalomkutatással és témafigyeléssel is segítenek a kollégák. Ugyanitt használhatók saját és előfizetett vagy regisztrációhoz kötött adatbázisaink:

- ADT / Arcanum
- Digitális Tudománytár,
- Typotex Interkönyv,
- NAVA adatbázis
- Praznovszki művek
- Tartalomjegyzék adatbázis

A kutatók és a helytörténet iránt érdeklődők számára a folyamatosan bővülő, és a teljességre törekvő helyismereti gyűjteményünk áll rendelkezésre, mely Nógrád vármegye kistelepülései számára is elérhető és fontos dokumentum és információs bázis az érdeklődők számára.

Távolról elérhető információs szolgáltatásaink a Balassi Bálint Könyvtár honlapjáról érhetők el. <https://bbmk.hu/>

Legfontosabb információs forrásaink a könyvtár gyűjteményét, illetve különgyűjteményeit feltáró katalógusok. Helyismereti adatbázisunkban többek között a kistelepülésekre vonatkozó sajtómegjelenések kerültek feltárára, így gazdag információs forrás lehet a kutatók számára. Megújult formában érhető el Digitális Könyvtárunk, mely a saját kiadványaink mellett számos helyismereti tartalmat kínál.

Szintén távolról elérhető szolgáltatásként kínáljuk a következő adatbázisokat:

- Nógrád Megyei Hírlap,
- a Régi folyóiratok,
- a Palócföld archívum,
- a Helytörténeti képes dokumentumok,
- a Nevezetes Nógrádiak.

A továbbiakban a képi dokumentumok (képeslapok, fotók) digitalizálását és közzétételét tervezzük.

Könyvtárunk honlapja akadálymentes, vakok és gyengénlátók számára is használható.

A KSZR 2022 óta saját weboldallal rendelkezik, ezen az oldalon elsősorban a szolgáltatáshoz kapcsolódó információkat tesszük közzé. Hírt adunk a szolgáltatóhelyeken zajló rendezvényekről, programokról. A felületről közvetlenül elérhető KSZR katalógusban kereshető az ellátóközpont és a kistelepülési könyvtárak állománya is.

Az oldalon megtalálhatók a szolgáltató helyek elérési adatai. Hasznos segítség a könyvtárosok számára dokumentumtárunk, melyben szakmai anyagokat, nyomtatványmintákat, adatlapokat, nyilvántartó dokumentumokat találhatnak letölthető formában. Aktuális Rendezvénypalettánk is letölthető a Dokumentumtárból, illetve ugyanitt olvasók a KönyvtárKép című kiadványunk eddig megjelent digitalizált példányai.

Honlapunkról elérhető még a Helyismereti Adatbázis, melyben kistelepülésekre vonatkozó digitalizált fotókat tesszük közzé. Eljuthatunk a honlapról online közösségi játékaink oldalára, melyen korábbi és aktuális játékaink és a kapcsolódó információk, felhívások érhetők el. 2025-ben 3 játékkal készülünk az Internet Fiesta és az OKN idején, melyeket a szolgáltató helyek ajánlhatnak olvasók számára és meg is oszthatják közösségi oldalukon. Könyvbarát Közösség pályázatunkkal kapcsolatos játékfelhívásunk, illetve a játék is ezen a felületen keresztül követhető.

KönyvtárKép című kiadványunkban a vármegye könyvtáraiban és szolgáltatóhelyein zajló eseményekről, eredményekről, jó gyakorlatokról adunk hírt. A könyvtárosok szívesen osztják meg sikereiket, élményeiket. Az érdeklődésre való tekintettel honlapunkon elérhetővé tettük a kiadvány elektronikus változatát.

A Könyvtárellátás Nógrád közösségi oldalunkon elsősorban a szolgáltatóhelyek híreiről, eseményeiről tudósító posztokat osztjuk meg.

Az online felületek mellett kiemelten fontosnak tartjuk a személyes kapcsolattartást, a szóbeli és írásbeli kommunikációt. Elérhetők és megszólíthatók vagyunk bármilyen könyvtári, szakmai kérdéssel kapcsolatban. Minden aktuális információról, jogszabályváltozásról, szakmai

rendezvényről levélben is tájékoztatjuk a szolgáltató helyek könyvtárosait, ha szükséges, az önkormányzatokat is. Fontosnak tartjuk a kapcsolattartás minden módját, a személyes találkozást, a telefonos és elektronikus kommunikáció minden formáját. A szolgáltató helyen dolgozók számára lehetőséget biztosítunk a személyes konzultációra vagy a helyszínen is szívesen segítünk.

A szolgáltató helyek saját weboldallal nem rendelkeznek, adataik, főbb információik többségében szerepelnek a települések honlapján, ezek frissítését, és a hiányosságok pótlását 2025-ben tervezzük.

Figyeljük a könyvtári tárgyú pályázati felhívásokat, felhívjuk rá a könyvtárosok és a fenntartók figyelmét. Az utóbbi években az NKA fejlesztési pályázatai elmaradtak, most az olvasásnépszerűsítő felhívások lehetnek napirenden. Ösztönözzük a csatlakozást az országos akciókhoz, kezdeményezésekhez.

Felelős: Ferik Ibolya
Berze Anita
Handó János
Határidő: folyamatos

2.4. Közösségi szolgáltatások

A településeknek biztosított könyvtári kulturális programkínálatunkat 2025-ben jelentősen megújítjuk. A módosításokat a kínálat frissítésének szándéka, valamint a költségvetési lehetőségek beszűkülése és az előadói tiszteletdíjak növekedése is indokolja.

A programok összeállításánál előtérbe helyezzük a térségünkben működő társulatok bevonását. Ennek érdekében új előadásokat kínálunk megyénk népszerű színházi társulata, a Zenthe Ferenc Színház közreműködésével, valamint új, a gyermekeknek interaktív előadásokat tartó helyi előadók szereplésével.

Kiemelt célként kezeljük az olvasáskultúra fejlesztését, és az olvasás népszerűsítését, ezért valamennyi korosztály számára lehetőséget adunk kortárs írókkal való találkozásra. Bízunk abban, hogy a személyes találkozás élménye hozzájárul az olvasás és az irodalom iránti érdeklődés felkeltéséhez, és különösen a gyermek és ifjúsági korosztályok esetében az olvasóvá neveléshez.

Rendezvénypalettánkban ajánljuk még a kistépülési könyvtárak számára a korábban is népszerű honismereti, a nemzeti identitást erősítő, a könyv- és olvasáskultúrát megismertető és népszerűsítő programok mellett az interaktív ismeretterjesztő, zenés-interaktív előadásainkat.

A 2025. évi rendezvénykínálat összeállításánál figyelembe vettük a szolgáltatóhelyek véleményét és visszajelzéseit, javaslatait, azokat a témák és eladók kiválasztásánál szem előtt tartottuk. Mindezek alapján sikerült változatos, tartalmas és értéket közvetítő kínálatot összeállítani, amely életkortól függetlenül mindenki számára tudást, élményt, színvonalas szórakozást biztosít.

A könyvtárunk által kínált programokról továbbra is kérjük a visszaigazolást és a véleményeket, hogy azokat értékelve tudjuk alakítani a továbbiakban programkínálatunkat. A lezajlott rendezvények dokumentálásához készített adatlapokat és fotókat külön mappában visszakereshető módon gyűjtjük. A szolgáltató helyek számára a programok szervezéséhez,

népszerűsítéséhez biankó plakátsablonokat készítettünk, melyek letölthetők a KSZR honlapjáról több formátumban is.

A rendezvényekről beszámolunk honlapunkon, közösségi oldalunkon, valamint KönyvtárKép című kiadványunkban is.

A KSZR által biztosított ingyenes rendezvények mellett a szolgáltató helyek saját programokat is szerveznek. Számos kisközösség működik a kistépülési könyvtárakban, melyek mára kisebb-nagyobb létszámú csoportok számára rendszeres találkozóhellyé váltak.

A KönyvtárMozi is népszerű a szolgáltató helyeken. Sajnos a folyamatos fluktuáció miatt hullámzó a vetítések száma, és a kapcsolódó foglalkozások minősége is. Ezért 2025-ben szeretnénk ezt a területet erősíteni mintafoglalkozások megtartásával. Szintén a saját kezdeményezések erősítése érdekében tervezünk indítani egy „Kreatív Könyvtáros Műhelyt”, melynek célja a közös tanulás, új módszerek, területek felfedezése és alkalmazása lesz.

A szolgáltatóhelyeken a saját programok szervezéséhez könyvtárunk biztosítja a technikai feltételeket, a KönyvtárMozihoz laptopot és nagyképernyős televíziót, a foglalkozásokhoz diavetítőt, diafilmeket, bábparavánt, papírszínházat.

Ösztönözzük a kistépülések csatlakozását az országos akciókhoz. Az Internet Fiesta és az Országos Könyvtári Napok idejére online játékokkal készülünk.

A nyári időszakban újra meghirdetjük a „Könyvbarát Közösség” című pályázatot és a hozzá kapcsolódó közösségi játékot a kistépüléseken élők számára.

Bízunk abban, hogy 2025-ben a szolgáltató helyeken gazdag, sokszínű programkínálat, egyéni és közösségi élmény várja az olvasókat, és az olvasók, családok, közösségek szívesen töltik majd idejüket a szolgáltató helyeken.

Felelős: Berze Anita
Kovács Katalin
Határidő: folyamatos

2.5. Speciális könyvtári szolgáltatások, dokumentumok, eszközök biztosítása a fogyatékkal élők számára

A szolgáltató helyeken az épületfelújításoknak köszönhetően fokozatosan javulnak a fogyatékkal élők számára a használat feltételei. Egyre több az akadálymentesen megközelíthető és használható szolgáltató hely. A felújításoknál figyelembe veszik a mozgáskorlátozottak számára szükséges feltételek kialakítását, különösen olyan épületek esetén, amely más funkciót, (hivatal, orvosi rendelő) is ellát. A megközelítéshez rámpa 41 helyen, lift vagy lépcsőlift 8 helyen van. Mozgáskorlátozottak számára mosdó 73 helyen áll rendelkezésre. Látássérültek számára vezetősáv 23 helyen, Braille írásos feliratok 17 helyen segít. A hallássérültek számára indukciós hurok 7 helyen található.

Kifejezetten a fogyatékkal élők számára speciális eszközökkel, berendezésekkel a szolgáltató helyek többsége nem rendelkezik, a felsoroltak inkább az épületek sajátosságai.

A KSZR-ben elsősorban a látássérültek számára tudunk szolgáltatásokat biztosítani. Széles választékú hangoskönyvgyűjteményünket ajánljuk, melynek lejátszásához CD lejátszót is tudunk biztosítani. Sajnos a hangoskönyvek iránti kereslet nagyon lecsökkent, ma már az internetes felületekről, könnyebben és gyorsabban lehet tartalmakat elérni.

Szintén a látássérültek számára ajánljuk öregbetűs könyveinket, melyek választékát a vármegyei könyvtár állományából is ki tudjuk egészíteni.

A kistelepüléseken az idősek, betegek és fogyatékossgal élők számára több szolgáltatóhely biztosítja a könyvek házhoz szállítását.

A vármegyei hatókörű városi könyvtárban a fogyatékossgal élők számára további szolgáltatásokat biztosítunk, melyekkel megkönnyíthetjük a biztonságos és kényelmes könyvtárhasználatot. Könyvtárunk épülete akadálymentes, az épületen belüli közlekedés is megoldott a mozgásukban akadályozott személyek számára.

A hallássérültek számára indukciós hurokkal rendelkezünk, a látássérültek tapintható térkép segítségével tájékozódhatnak intézményünkben. Szintén a látássérültek számára ajánljuk az öregbetűs könyvek, hangoskönyvek bőséges választékát. Az olvasóteremben nagyító, lapolvasó és felolvasó szoftver is segíti a könyvtárhasználatot.

Az értelmileg fogyatékosok számára könyvtárunkban csoportos könyvtárlátogatásra, foglalkozások tartására is lehetőség van. Könyvtárunk több szervezettel és intézménnyel is együttműködik.

A könyvtár weboldala akadálymentes, a W3C ajánlásnak megfelel.

Felelős: László József
Határidő: folyamatos

2.6. Szakmai képzés, továbbképzés

A szolgáltató helyeken dolgozó kollégák többsége nem szakképzett, gyakran más területről érkeznek a könyvtárakba, vagy más területek mellett látják el könyvtárosi feladataikat. A szolgáltatások közvetítéséhez, a kistelepülési könyvtárak munkájának minőségi ellátásához elengedhetetlen a kollégák felkészítése, tudásuk aktualizálása. Emiatt is kezeljük kiemelten a könyvtárosokkal való személyre szabott foglalkozást, a betanítást, a helyszíni segítségnyújtást és az igény szerinti konzultációs lehetőségek biztosítását.

Az egyéni foglalkozás mellett szervezett formában is szeretnénk segíteni a könyvtárosok felkészülését, ismereteinek bővítését.

2025-ben 2 összevont szakmai napot tervezünk, melyre a vármegye minden könyvtárából várjuk a résztvevőket.

Áprilisban a könyvtárunkba várjuk a könyvtáros kollégákat, amikor is a szakma előtt álló kihívásokkal, feladatokkal kapcsolatban tartanánk egy tájékoztatót. Erre a szakmai irányítás képviselőit szeretnénk megnyerni előadónak.

Májusra két programot is tervezünk. A szentendrei Pest Megyei Könyvtárral régóta jó kapcsolatot ápolunk, a KSZR csoportjukkal korábban jártak már nálunk tapasztalatcserén, most a Terület Szolgáltató Osztály munkatársaival szeretnénk viszonzni a látogatást.

Szintén májusban tervezzük elindítani a Kreatív Könyvtáros Műhelyünket, amelynek célja, hogy kiscsoportokban egy-egy téma köré szervezzünk találkozót. Közös tevékenységgel összekötve tanulhatunk egymástól. Új módszereket, technikákat sajátíthatunk el, melyekkel színesíthetjük, gazdagabbá tehetjük a munkánkat.

Júniusban újra meghirdetjük Corvina tanfolyamunkat, amelyen a könyvtárosok elsajátíthatják a kereső, katalogizáló és a kölcsönző modul használatát. Célunk, hogy kiterjesszük az elektronikus kölcsönzést a szolgáltató helyekre minél nagyobb mértékben.

Szintén júniusra tervezzük hagyományos KönyvtárMozi konzultációs napunkat, mellyel az érdeklődők számára szeretnénk segíteni. Szintén a KönyvtárMozihoz kapcsolódik az a tervünk, hogy a KönyvtárMozi mintafoglalkozásokat tartunk a szolgáltatóhelyeken, melyek ötletadók, jó példák lehetnek a könyvtárosok számára is.

Augusztusban újabb Kreatív Könyvtáros Műhelynapot szervezünk, ezúttal a megújult ecsegi szolgáltatóhelyen.

Szeptemberre újabb összevont szakmai napot tervezünk kihelyezett helyszínen. A múlt évben nagyon sikeres rétsági programunk folytatásaként az olvasásösztönzés, olvasásnépszerűsítés lesz a fő téma.

A programok, időpontok változhatnak, de szeretnénk megvalósítani valamennyi programot, mert ezek segítségével a szolgáltató helyeken is élénk, színes, mozgalmas könyvtári élet bontakozhat ki.

Szintén segítség lehet a könyvtárosok számára a KönyvtárKép tapasztalatmegosztó kiadványunk, amely a vármegyében már megvalósult jó gyakorlatokat mutat be. Mindezekkel ösztönözni kívánjuk a helyi kollégákat új megoldások alkalmazására, kipróbálására, mely hozzájárul szakmai megújulásukhoz.

Tervezett képzések, szakmai rendezvények 2024-ben

Program neve	Célcsoport	Időpont
Összevont szakmai nap	BBK	Április
Tapasztalatcsere	Hamvas Béla Pest Megyei Könyvtár, Szentendre	Május
Kreatív Könyvtáros Műhely	Romhány vagy Vanyarc	Május
Corvina használó képzés	BBK	Június
KönyvtárMozi konzultációs nap	BBK	Június
Összevont szakmai nap	Nagyoroszi	Szeptember
Kreatív Könyvtáros Műhely	Ecseg	Augusztus

Felelős: Ferik Ibolya
Berze Anita
Kovács Katalin
Határidő: folyamatos

2.7. Eszközbeszerzés

Beszerzett eszköz megnevezése	A szolgáltató helyeken már meglévő eszközök száma összesen	2025-ben beszerezni kívánt eszközök darabszáma az állami támogatás felhasználásával	2025-ben beszerezni kívánt eszközök darabszáma egyéb forrásból
Szolgáltatások kísértékű tárgyi eszközei			
Fejlesztő játékok, eszközök		80	
Kiegészítő célbútorok, berendezési tárgyak		100	
Számítástechnikai eszközök, elektronikai eszközök részletezve:			
asztali számítógép + monitor munkaállomás (könyvtáros)	45		
asztali számítógép + monitor használók számára	138		
hordozható számítógép (könyvtáros)	34		
hordozható számítógép (használók számára)	10		
servergép	3		
projektor	31		
projektor konzol	2		
nyomtató	29		
multifunkciós eszköz (nyomtató, szkennel)	19		
digitális fényképező	25		
Diktafon	1		
televízió	4		
CD lejátszó	44		
E-book olvasó	10		
Vonalkódolvasó	34		
Vonalkódnymtató	1		
Laminológép	2		
Fejhallgató	30		
Flipchart tábla	2		
Vezetéknélküli router	2		
Szünetmentes tápegység	2		
Asztali mikrofon	1		
Térmikrofon	3		
Kórusmikrofon	1		
Mikrofonszett	3		
Mikrofon állvány	6		
Számítástechnikai szoftver	452		
Számítógépek bővítése	11		
GPS navigáció	1		
Hordozható hangfal	3		
Falra szerelhető hangfal	4		
Hálózati adattároló	2		
Külső merevlemez	3		
Mobil vetítővászon	37		

Fali vetítővászon	2		
Hangfal szett	40		
Mobil aktív hangfal	1		
Keverőerősítő	1		
Smart switch	9		
Hangfal állvány	1		
Könyvszkennér	3		
Fotószkennér	1		
Webkamera	1		
Mobiltelefon	3		
Diavetítő	60		
Akkumulátortöltő + elem	1		
Abacus-ArTec robotika	3		
Könyvszállító kocsi	4		
Kézikocsi	8		
Szolgáltatások beruházása, fejlesztése			
Nagyértékű tárgyi eszközök részletezve:			
Asztali számítógép + monitor (használok számára)	52	10	
Hordozható számítógép (könyvtáros)	56	10	
Hordozható számítógép (használok számára)	15		
Projektor	27	5	
Multifunkciós fénymásoló, nyomtató, szkennér	43	10	
Hordozható vetítővászon	14	10	
Hangfal	15	10	
Tablet	8		
Mikrofonszett vezeték nélküli	2		
Switch 5 portos	5		
TP-Link switch	1		
Szünetmentes tápegység	8		
Vonalkódolvasó	20		
Vonalkódolvasó+állvány	5		
ART DTI Dibox	1		
Kiállítási tárló	1		
Klíma berendezés	6		
Szállító jármű vásárlása	3		
Fali vetítővászon	1		
Hangfal Genius	15	10	
Vonalkódolvasó állvány	2		
Hisense 50" LED TV	3	2	
Hisense 75" LED TV	1		
Hisense 43" LED TV	10		
Sennhieser MKE kamera mikrofon csomag	1		
LEGO Robot	9		
Voice-Kraft keverőerősítő	1		
Voice-Kraft hangfal	4		
Vírusvédelem 2 éves licenc	115		
Szoftverek		20	
Samsung mobiltelefon	6		
Vezeték nélküli telefon	1		
Xbox kontrollér	1		

2025-ben az eszközbeszerzések terén a legnagyobb hangsúlyt a megújuló szolgáltató helyek újrabútorozására, illetve a bútorzat részbeni vagy teljes megújítására kell helyoznunk. Kiemelten fontosak a teljességgel megújuló szolgáltatóhelyek, ahol épület és belső tér felújítása is megtörtént vagy történik. Az NKA eszközfejlesztési támogatás híján a bútorfejlesztés szinte minden költsége a KSZR-re hárul, mivel a fenntartóknál sok esetben nincs forrás erre a célra. 2025-ben megújításra kerül a nemti és az ecsegi szolgáltató hely bútorzata, új helyre költözik a szarvasgedei és a ceredi könyvtár. Teljeskörűen felújításra kerül a legénde szolgáltató hely. Felújítás van folyamatban Szurdokpuszpökiben, Ósagárdon, Órhalomban és Varsányban, ezek valószínűleg év végére vagy a jövő évre fognak elkészülni. Nagy szükség van ezért az átgondolt és gazdaságos tervezésre, beszerzésre. Főként bútorokat, különféle méretű, polcokat, ülőbútorokat, íróasztalt, gyerekülőkéket és kiegészítőket (szőnyeg, babzsák, ülőpárna, fellépő) szeretnénk beszerezni. Fejlesztőjátékok, társasjátékok, egyéb felszerelések beszerzését kisebb mértékben tervezzük.

Számítástechnikai keretünkből további laptopok és nagyképernyős okostelevisziók beszerzését tervezzük, melyekkel a KönyvtárMozi feltételeinek megteremtéséhez is hozzájárulunk, és a kommunikációt és a rendezvények szervezését, lebonyolítását is megkönnyíti.

2025-ben céljaink között szerepel még a KSZR arculatának megújítása. Új homlokzati táblákat szeretnénk kihelyezni a szolgáltató helyekre melyek összefüggésben vannak a Balassi Bálint Könyvtár 22-ben megújult arculatával. Az táblák cseréje azért is indokolt, mert az épületfelújítások során sok helyen megrongálódtak vagy megsemmisültek. A belső terekbe is új tájékoztató feliratokat tervezünk, melyek jobban igazodnak a mai bútorzathoz, dizájnhoz. Új roll-up táblák készítését tervezzük, melyeket rendezvényeink alkalmával használunk.

Felelős: Molnár Éva
Rideg Zsoltné
Vadász Péter
Határidő: folyamatos

2.8. A vármegyei könyvtár által a kistérségi megállapodásban vállalt további szolgáltatás

A szolgáltatóhelyek számára biztosítjuk a forgalmi nyilvántartásokat és a könyvtári ügyviteli nyomtatványokat. A forgalmi nyilvántartások elektronikus változatát is a szolgáltató helyek rendelkezésére bocsátjuk.

A könyvtárak fejlesztését is lehetővé tevő pályázati lehetőségek esetén segítjük a településeket a szolgáltatóhelyek kialakítását vagy megújítását célzó pályázatok elkészítésében.

A KSZR keretében kihelyezett számítástechnikai eszközök éves karbantartását és szervizelését elvégezzük.

Felelős: Ferik Ibolya
Berze Anita
Vadász Péter
Határidő: folyamatos

3. Szolgáltató könyvtár

Nógrád vármegyében a Balassi Bálint Könyvtár egyedüli szolgáltatóként, a városi könyvtárak bevonása nélkül biztosítja a kistélepüléseken a könyvtári szolgáltatásokat.

Az elmúlt évek során kialakultak a szolgáltatás végzéséhez szükséges tárgyi, eszköz, és személyi feltételek, egységes rendszerszerű működés alakult ki. A Balassi Bálint Könyvtár dokumentum és eszközháttérén alapuló, valamint az intézményi feladatmegosztást figyelembe vevő szolgáltatási környezet jött létre.

Az intézményen belül a szolgáltatást a Területi Szolgáltató Osztály munkatársai végzik, bizonyos feladatkörök, szakmai területek esetén más osztályok munkatársaival együttműködve (informatika, digitalizálás, helyismeret, KönyvtárMozi). Az osztály 7 fő munkatárssal működik, 4 fő felsőfokú könyvtáros végzettséggel, 1 részmunkaidős középfokú könyvtáros végzettséggel, és 2 fő könyvtári nyilvántartó munkakörben dolgozik, egyikük a gépkocsivezetői feladatokat is ellátja.

A szolgáltatás bázisa a 60 m²-en elhelyezkedő, két egymásba nyíló, felújított irodahelyiség, ahol az adminisztráció, a feldolgozás, a szervezőmunka és a könyvtárosok, polgármesterek fogadása is történik. Irodáink felszereltek, korszerű technikai, számítástechnikai eszközökkel ellátottak. A számítógépek, nyomtatók mellett korszerű digitalizáló berendezéssel is rendelkezünk, amelyet használhatnak a kistélepülések is.

Az ellátás céljára rendelkezünk egy kb. 90 m² alapterületű raktárhelyiséggel, amelyben kifejezetten a kistélepülési ellátás céljára létrehozott csereállományt helyeztük el. Itt válogatási lehetőséget biztosítunk a könyvtárosok számára, illetve előkészítjük a kiszállításra a dokumentumokat. A könyvek mozgatása, nyilvántartása, feldolgozása a Corvina IKR különböző moduljainak segítségével történik. A csereállományból ki nem elégíthető igények esetén támaszkodunk a vármegyei könyvtár központi állományára.

A kistélepülések számára megvásárolt eszközök rendezett tárolására külön raktár áll rendelkezésre, amely közvetlen kijáráttal rendelkezik az utcára, így a pakolás, szállítás alkalmával is kedvezően megközelíthető.

A kiszállításokhoz 2 db Fiat Doblo gépkocsi áll rendelkezésünkre. Az egyik csak teherszállításra, a másik teher és személyszállításra is alkalmas. Ez utóbbi cseréjére ebben az évben kerül sor. A múlt évben megrendelt jármű 2025. februárjától segíti területi ellátó munkánkat.

Könyvtárunkban korszerű informatikai eszközparkkal rendelkezünk, melynek segítségével képzések, szakmai programok megvalósíthatók. Mobil eszközparkunk segítségével külső helyszínre is ki tudunk települni, illetve a külső helyszíni munkák idején is ezeket az eszközöket használjuk.

Az intézményben működtetett szerverek, és felhő tárhely segítségével a kistélepülési könyvtárak számára is biztosítani tudjuk a Corvina IKR szükséges moduljainak használatát. A digitalizálás céljára nagy kapacitású háttértár áll rendelkezésre, mely a kistélepülési könyvtárak számára is elérhető.

A szolgáltatás saját honlappal rendelkezik, melyen az ellátáshoz, és szolgáltató helyekhez kapcsolódó információk kerülnek közzétételre.

Könyvtárellátás Nógrád elnevezésű közösségi oldalunkon a szolgáltató helyek aktuális híreit osztjuk meg.

Felelős: Molnár Éva

Határidő: folyamatos

4. Minőségfejlesztés, minőségirányítás, a szolgáltatás dokumentálása

A Balassi Bálint Könyvtár Minősített könyvtárként elkötelezett a minőségirányítás szempontjainak alkalmazásában a működés minden területén. Nagy hangsúlyt fektet a szolgáltatások terén a minőségi szempontok alkalmazására, a folyamatos fejlesztésre. 2025-ben különösen előtérbe kerül a minőségpolitika és a minőségirányítás, mivel könyvtárunk a Minősített Könyvtár cím megújítására készül.

A KSZR szolgáltatás területén is kapcsolódunk a könyvtár törekvéseihez, alkalmazzuk az intézmény minőségpolitikát meghatározó alapelveit. Munkánk kapcsolódik az intézmény stratégiai céljaihoz és feladatrendszeréhez. Szolgáltatásainkat az érvényes jogszabályok, szakmai ajánlások alapján, és az intézmény belső szabályzatait figyelembe véve végezzük.

Működésünk tervezett, szervezett, és dokumentált. Tevékenységünkben folyamatos interakcióra törekszünk partnereinkkel. A beérkezett visszajelzések vélemények alapján a PDCA elvének alkalmazásával a javításra, folyamatos megújulásra törekszünk.

Éves munkánk tervezésénél és a feladatok számbavételénél fontos támpontunk a szolgáltató helyekre vonatkozó állapot és igényfelmérés, melyből az információk széles köre nyerhető ki. Tájékozódhatunk a tervezett fejlesztésekről, változásokról, a működési feltételekről, rendelkezésre álló és igényelt eszközökről, a kért dokumentumokról és felszerelésekről, valamint az igényelt szakmai segítségnyújtásról. Fontos információ még a várható személyi változások kérdése is.

A visszajelzések alapján prioritásokat határozunk meg, a tervezést ezek alapján végezzük.

A szolgáltató helyek fejlesztése kulcskérdés, és szoros együttműködést, kapcsolattartást feltételez a könyvtár és kistélepülések vezetői között. 2025-ben megújításra kerül Nempti, Ecseg község bútorzata, új helyre költözik a szarvasgedei és a ceredi könyvtár. Teljeskörűen felújításra kerül a legendi szolgáltató hely. Felújítás van folyamatban Szurdokpuszpökiben, Ósagárdon, Órhalomban és Varsányban, ezek valószínűleg év végére vagy a jövő évre fognak elkészülni. Mivel az önkormányzatok a belső bútorozáshoz, felszereléshez forrással nem rendelkeznek, pályázati lehetőség nem áll rendelkezésre, ezért fokozott anyagi terhek hárulnak a KSZR-re, nagy figyelemre és folyamatos egyeztetésre van szükség. A bútorzatok és a szükséges berendezések megvásárlása nagy körülményt, pontos tervezést igényel. A költségesebb egyedi megoldások helyett egységes bútorzat biztosításában gondolkodunk, figyelembe véve a helyi adottságokat.

Az informatikai eszközbeszerzésekkel kapcsolatos igényeket is felmértük, a lehetőségek figyelembe vételével a legfontosabb igényekre koncentrálunk. 2025-ben kevesebbféle eszközt vásárolunk, és törekszünk a többfunkciós eszközök beszerzésére. A többletfeladatokat

felvállaló, szélesebb szolgáltatási kínálatot biztosító (KönyvtárMozi, kisközösségek, saját rendezvények) könyvtárakat preferáljuk.

A dokumentumszolgáltatás terén is törekszünk a lehető legjobb, minőségi kínálatot biztosítani, mindezt költséghatékony módon. Két beszállítóval megkötött megállapodás révén nagytételű vásárlások segítségével gazdaságosan, ugyanakkor széles választékot biztosítva tudjuk felhasználni beszerzésre szolgáló keretünket.

Az egymásra épülő állományrészek rendszerének segítségével biztosítani tudjuk a helyben lévő állományok fejlesztését, és a csereállomány segítségével a folyamatos frissítést és az újdonságokat. 2025-re célul tűztük ki, hogy növeljük a cserekönyvek kiszállításának gyakoriságát, ezáltal a cserekönyvek hatékonyabb forgatását, hasznosítását. Bízunk abban, hogy mindez az olvasási kedv növelését is eredményezi. A kiszállítás mellett továbbra is biztosítjuk a könyvtárosok számára a személyes válogatási lehetőséget, illetve a rendelések leadását az elektronikus katalóguson keresztül.

Állományrendezési, állományellenőrzési feladataink tervezése kapcsán azokra a szolgáltató helyekre koncentrálunk, ahol felújítás, költözés, esetleg könyvtárosváltás történt vagy történik. Folytatjuk azokat a feladatokat, melyek előkészítik az állományok teljes feltárását és elektronikus katalógusban kereshetővé tételét (selejtezés, vonalkódolás, jelzetelés). Ösztönözzük és képzéssel is segítjük az elektronikus kölcsönzés bevezetését.

Az állományok fizikai rendjét, áttekinthetőségét betű- és szakjelzőkkel, könyvtámaszokkal biztosítjuk.

A dokumentumellátást és az állományokkal kapcsolatos műveleteket egységesen a Corvina integrált könyvtári rendszer segítségével végezzük (nyilvántartásba vétel, törlés, állományellenőrzés, letétek kezelése).

A szolgáltató helyek számára évente biztosított ingyenes programjaink segítségével hozzájárulunk a település kulturális életének gazdagításához. Minőségi programkínálatunkkal minden korosztályt meg tudunk szólítani. A megnövekedett előadói díjak mellett is törekszünk a minőséget képviselő rendezvények kiajánlására, felvállalva a rendezvényszámok csökkenését. Programajánlatunk összeállításánál az olvasásfejlesztő és olvasóvá nevelést célzó programokra nagyobb hangsúlyt fektetünk. A programokról fényképes dokumentáció készül. Minden esetben vizsgáljuk a rendezvénnyel kapcsolatos elégedettséget és véleményeket, melyeket felhasználunk az értékelésnél, és az újra tervezésnél.

Munkánkban nagy figyelmet fordítunk a munkafolyamatok dokumentáltságára és a visszakereshetőségre. A dokumentumok esetén az IKR gondoskodik a dokumentációról. Az eszközök átadása is szabályozott, használatbanvételi szerződéssel történik az átadás. A kiadott eszközökről nyilvántartásokat vezetünk.

A rendezvényekkel kapcsolatos dokumentáció is szabályozott és naprakész. A rendezvények, szakmai napok fotódokumentációit belső meghajtón tároljuk. 2025-ben szakmai rendezvényeink esetén is szeretnénk elégedettségi méréseket kérni, visszajelzéseket kapni.

Figyelemmel kísérjük a szolgáltató helyek működését, negyedéves és éves statisztikai adatgyűjtést végzünk, azzal a céllal, hogy ha valahol problémát tapasztalunk, segíteni tudjunk. Nagy figyelmet fordítunk a szolgáltató helyen dolgozó kollégákkal való rendszeres kapcsolattartásra, az új kollégák betanítására, helyszíni segítségnyújtásra.

Szakmai napjaink során bővítjük a kollégák látókörét, új módszereket, lehetőségeket mutatunk be számukra, melyeket napi munkájuk során is alkalmazhatnak.

Corvina és KönyvtárMozi képzésünkkel az elektronikus kölcsönzés kiterjesztését és a szolgáltatásbővítést szeretnénk elérni. Kreatív Könyvtáros Műhelyünk elindításával szeretnénk motiválni a kistelepülési könyvtárosokat új módszerek kipróbálására, alkalmazására.

KönyvtárKép kiadványunkkal jó gyakorlatokat mutatunk be, segítve ezzel a szolgáltató helyek szakmai munkáját és fórumot biztosítva az eredmények, tapasztalatok megosztásához.

Törekszünk a szolgáltatás megjelenésében egységes arculat kialakítására és tükrözésére a dokumentumainkban (levélpapírok, nyomtatványok, logók, plakátsablonok), elektronikus felületeinken (honlap, közösségi oldal), és a szolgáltató helyeken: egységes nyitva tartás táblák, tájékoztató táblák, feliratok, dekorelemek, bútorok stb. 2025-ben a kültéri információs táblák, illetve a belső tájékoztató táblák megújítását tervezzük.

Munkánk során a partnerkapcsolatok ápolása kiemelt jelentőséggel bír. Legfontosabb partnereink az önkormányzatok és a kistelepülési könyvtárosok. 2025-ben mindkét kapcsolati tér fokozott figyelmet és együttműködést követel, mivel a múlt év során nagyon sok változás történt mind az önkormányzatok vezetésében, mind pedig a könyvtárosok kapcsán. Ezért nagyon fontos a partnerek megismerése, a közös elképzelések, közös pontok megkeresése a gyümölcsöző együttműködés érdekében. Törekszünk a fokozott helyszíni jelenletre, kapcsolatépítésre és ápolásra. A könyvtárosok esetében is a helyszíni segítség, betanítás és a közös munka kulcsfontosságú.

Munkánkról hírt adunk honlapunkon és közösségi oldalunkon, valamint kiadványainkban. 2025-ben elégedettségmérést ingyenes rendezvényeink és szakmai rendezvényeink kapcsán tervezünk.

Felelős: Molnár Éva
Feri Ibolya
Határidő: folyamatos

5. Kommunikáció dokumentálása

A KSZR területén végzett munkánk, bemutatására, eredményeik kommunikálására is figyelmet kell fordítanunk. A szakmai berkeken túl törekszünk arra, hogy a szélesebb nyilvánosság számára is láthatóvá tegyük tevékenységünket, bemutassuk értékeinket és eredményeinket.

Intézményünk kommunikációs kapcsolatrendszere, sajtókapcsolatai kiválóak, könyvtárunkban gyakori vendégek a helyi nyomtatott és elektronikus média képviselői. Rendezvényeinkről rendszeresen tudósít a salgótarjáni Városi és az Ipoly TV stábja, szerepelünk a helyi rádiók híradásaiban, interjúiban. A Nógrád Vármegyei Hírlapban nagyobb terjedelmű interjúk, cikkek is helyet kapnak, könyvtárunk szinte minden eseményéről, törekvéséről és eredményéről beszámol a helyi sajtó.

Az elektronikus felületeken is jelen vagyunk. Könyvtárunk honlapjain, közösségi oldalain naprakészen tájékoztatjuk az olvasókat, érdeklődőket. Aktívan használjuk a közösségi oldalainkat jelenlegi és a potenciális használók elérésére. Könyvtárunk Youtube és Instagram oldala is a nyilvánosságot, a használók elérését és tájékoztatását szolgálják.

A KSZR számára az intézményi kommunikáción túl saját honlap is biztosítja a nyilvánosságot, melyen bemutatjuk a szolgáltatást, és a szolgáltatóhelyeken zajló tevékenységet.

Könyvtárellátás Nógrád közösségi oldalunkon a szolgáltató helyek híreit, eseményeit, pillanatképeit osztjuk meg.

Honlapunkról elérhet KSZR játék oldalunkon tesszük közzé meghirdetett közösségi játékaink felhívását, és a játékokkal kapcsolatos információkat. Ugyanitt biztosítjuk a hozzáférést az Internet Fiesta és az Országos Könyvtári Napok kapcsán készített online játékainkhoz.

Szintén fontos kommunikációs felületünk KönyvtárKép című kiadványunk, melyben a vármegye könyvtárosai, többségében a kistéleplési könyvtárosok mutatják be tapasztalataikat, jó gyakorlataikat, törekvéseiket. A kiadványba szívesen írnak a kollégák, a régebbi számok forgatása is hasznos lehet az új könyvtárosok számára. Nyelvezete is közérthető, a szélesebb nyilvánosság számára is. A kiadványban szereplő szolgáltató helyek számára ezért többletpéldányokat is biztosítunk. A nyomtatott forma mellett digitalizált változata a honlapunkról is elérhető. 2025-ben két új szám megjelentetését tervezzük.

A Nógrád Vármegyei Hírlap rendszeresen tudósít a szolgáltató helyek eseményeiről, szakmai programjainkról és szolgáltatás híreiről.

Ösztönözzük a kistéleplési könyvtárosokat arra is, hogy a helyi kiadványokban, hírmondókban is jelenjenek meg írásokkal, tudósításokkal.

Sok szolgáltató hely rendelkezik saját Facebook oldallal, ahol hírt adnak a szolgáltató hellyel kapcsolatos eseményekről, rendezvényekről, információkról. Az ott megjelent bejegyzéseket megosztjuk a Könyvtárellátás Nógrád oldalán is.

A nyilvánosság mellett a könyvtárosok tájékoztatása, és a folyamatos kapcsolattartás kiemelten fontos. A napi gyakorlatban e-mailen és telefonon kommunikálunk, de használjuk a közösségi oldal chat funkcióját is. Fontosabb esetben levélben küldünk tájékoztatást.

A fenntartó önkormányzatokat tájékoztatjuk az aktuális hírekről, pályázati felhívásokról, jogszabályváltozásokról és a KSZR eredményeiről. Évente megküldjük beszámolóinkat a KSZR előző évi tevékenységéről és eredményeiről.

Felelős: Molnár Éva
Feri Ibolya
Határidő: folyamatos

Salgótarján, 2025. március 21.

Molnár Éva
igazgató